

LES LLETRES

GIOVANNI STEPANOW

L'Il·lustre professor Giovanni Stepanow, que demà, divendres, donarà una conferència pels associats de "Conferentia Club", parlarà en aquesta entitat, sobre "La Peintura Grecoque et la Peintura moderne", l'any 1929 i sobre "Crats, heroesaux de la culture européenne" el mes de juny de 1932. L'incògnit dels temes que tracta el professor Stepanow i la manera magistral amb què coneix desentrotllar-los ha induït els dirigents de "Conferentia Club" a convidar de nou aquest Il·lustre professor, enguany per a dissertar sobre "Un enigme de l'histoire mondiale; les Etrusques et leur art". Giovanni Stepanow nasqué a Moscou l'any 1888. El seu pare era un cèlebre professor de medicina a la Universitat d'aquesta ciutat. La seva mare era polonesa, descendent de l'antiga família dels Szimansky. Després d'haver acabat els seus estudis de filosofia, de psicologia experimental i d'història geogràfica a la Universitat de Moscou, Giovanni Stepanow viatjà per Alemanya, França, Suïssa i Itàlia, per tal de perfeccionar-se en les ciències esmentades. Les condicions del seu estat de salut li han aconsellat, però, de fixar-se definitivament a Roma, on habita des de l'any 1914. Durant aquests anys ha publicat una sèrie de treballs sobre filosofia, psicologia, història i art antic. En 1927, la Facultat de Dret de la Universitat de Camerino (Itàlia) li ha otorgat pels seus treballs el títol de Doctor Honoris Causa. Però sempre ha refusat tots els oferiments que li han fet diverses Universitats, per a servir tota la independència de savia i de conferenciant ensams que la seva plena llibertat de locomoció. En efecte, des de la tardor de 1924 recorre els diferents països d'Europa, especialment França, Alemanya, Anglaterra, Suïssa i Itàlia, invitat a fer-hi conferències sobre el tema principal dels seus estudis: les relacions entre la cultura clàssica i la cultura moderna i la valor del pensament, de la moral, i de l'art antic per a nosaltres. Durant els mesos d'hivern, de gener a maig, dona curses sistemàtiques sobre aquests mateixos temes a Roma. Ultimament, per tal de concentrar encara més la seva activitat, ha creat a l'illa de Capri (Nàpols) una espècie d'acadèmia lliure i privada. La conferència del professor Giovanni Stepanow que serà Il·lustrada amb nombroses projeccions, tindrà lloc a la Sala Studium (Ballèn, 72).

PROSES HISTÓRIQUES

Dintre les publicacions de "La Revista" Carles Rahola, ha publicat darrerament un llibre de "Proses Històriques", agilitat d'es-tí i interessants de tema, que es fan amables de llegir. El llibre — un volum de cent cinquanta pàgines — essent dividit en aquestes seccions: De l'edat mitjana, El ressò de la Revolució francesa, Dels dies napoleònics, Figures del vuit-cents i Evocacions i pròsais.

"LA BARCA D'IBIS"

Novela d'inquietud i de misteri, d'Olier i Rabassa, és una producció suggestiva dintre la novel·lística catalana moderna. En donarem un comentari als nostres lectors.

LES LLETRES

OSWLD CARDONA

Reportatges d'AVUI

Venedors ambulants

Potser la plaga més grossa de les que envaeixen els carrers de la ciutat, és la dels venedors ambulants. N'hem vist sempre i sempre seguirem veient-ne, perquè, gosariem dir que la seva existència és inevitable. Malgrat la lluita que els guàrdies urbans els ofereixen constantment, els venedors ambulants no aturen la seva feina, i amb abnegació, cada dia, s'escampen pels carrers. Si poguéssim comptar els diners que caldríem per a adquirir una mostra de cada article dels que a ells podriem comprar, resultaria una quantitat ben grossa, que, segurament, ens sorprendria.

A qualsevol hora que sortim al carrer, trobarem qui ens oferirà l'oportunitat de fer una bona compra. Si passem davant d'un mercat, un estol de venedors de totes les edats ens allargarà les mans plenes d'alls i de teles, o bé unes paneres de fruites o uns carretons de taronges. Les senyores que van i venen amb els cistells de menjars els hi comprarem per poc preu la cosa que els manca. Ells han anat a proveir al Born i competeixen amb els comerciants establerts donant tres pebrots per deu cèntims, mentre que aquells ens donen únicament dos.

Aquests pobres venedors són els que duen més arriscats els negocis i aquells als quals el guàrdia perseguirà amb més assiduitat. Si trofos per culpa seva, podrien trobar-se tranquil·lament i deixar anar a casa o a terra o les mercaderies esteses sobre un mocador gran. Però com que quan l'urba passa tota han de fugir d'ell per a evitar el decomissament del que els resta i perdre amb ell els beneficis de tota la setmana, deixen de fer-ho. Alguns temen, però, a les puntes del mocador que arrisquen posant-lo a terra, lligades unes betes que no deixen anar mai. Quan passa el guàrdia recollint les betes, fan un farcell amb el mocador i no els queda res a fora. Si no que el guàrdia corre i a vegades va en bicicleta o en camió s'escamparien valent-se d'aquest en-ny que els permet de posar-se a córrer de seguida! De vegades l'aparició dels guàrdies en un punt de concentració — els venedors ambulants de menjar es concentren i fan una mena de mercat als llocs on no n'hi havia — promou una batalla. Procurant sortir-se del mal pas amb rapidesa fugen en totes direccions i topen els uns amb els altres. Més d'un cop s'han oblidat unes balances i un cistell de taronges han estat llençat per terra amb el disgust d'una senyora que ho veia i, de pensament, renyava l'ataminat venedor per que abans no les hi havia obligat cedir al preu que ella oferia. També hem vist, contrastant amb aquesta enyora de mal geni aquelles, la qual esparnenegen els ulls davant del mateix cas i diu que "tot-hom té dret a guanyar-se la vida, adhuc aquesta pobra gent, que no fan cap mal".

El venedor dels mercats és el més perseguit i el més humil de tots. Dirien que està a l'últim grau de l'escala que amb els seus contrarres fornia. Dalt de tot d'aquesta escala hi trobarem una senyora que van trobats i paren una tauleta de penes metèl·liques plegadissos i sobre de monument a Colom. De vegades n'hi hem vist cinc o sis alhora. Formen una gran rodona de madoca i se'n distriuen atertissadament a crits i a cops de carapana. Sempre venen objectes de força utilitat i a l'abast de moltes fortunes. Entre ells les plomes estilogràfiques i els objectes

de tocar tenen preponderància. Per cada cosa que venen fan mitja dotzena de regals. Quan venen un rellotge — suis, naturalment — regalen una cadena d'or i un monedrer d'argent. El monedrer diuen que és ple de diners, però mentre és ple ningú no el compra. Cal que ho demostrin diverses vegades que realment és ple del tot. Però quan un es decideix a comprar-lo hi troba un paper fi crosament apitotat.

D'aquests venedors, que hom coneix per "xarlatans" n'hi ha que són ben populars. A gus s'ha establert l'habitual en determinats productes. N'hi ha un que sempre ven pintes i coses per al cap i porta una cabellera molt llarga negra. Podriem dir que els cabells d'aquell home són la seva invenció industrial.

Un altre és còctic a la venda de pedres d'esmalt i usa un llenguatge que el mateix es va fer per al seu ús particular. Porta una oïda que ja comença a estar gastada de tant esmoliar-la. Primer li destrueix el tall, donant-li cops amb un ferro. Per a provar que està ben destruït intenta tallar-se la llengua però no pot. I quan amb la seva pedra torna a esmoliar-la dalls li deixa un tall tan fi que serveix per a fer tircetes de paper de fumar.

El més difícil d'aquest ofici és l'actuació que cal a començar la tasca. Els necessiten per a treballar. Una bona quantitat de badocs que els volte. Els que porten taula els preten recollir mentre fan els preparatius. Els altres han de fer joc de mans o bé discursos. Per a totes les coses que fan, calen uns moments de repos quan estan a r-g fer-se. Han fet uns ciris amb fillets caragolats i els han fet perquè volin, i mentres s'omplen d'aire per a emprendre el vol els comencen a desorientar el seu negoci.

Quan el grup d'espectadors està format, no costa res de mantenir-lo. Ell tot sol ja atreu els transeünts i si un se'n va un altre es queda.

Es clar que no tots els "xarlatans" tenen el permís corresponent per a actuar a la via pública, i aquells als quals els falta es troben sempre perseguits pels guàrdies urbans més tenagos. Per això dintre del grup o a la seva vora un ajudant vigila si el disturbio s'acosta. I quan arriba és, precisament, el punt dolç de començar a vendre! Ells tenen temps per a desaparèixer i les intencions de l'urba queden frustrades.

Un dia varem observar un home que venia uns aparells fets amb un cartó i un mirallet, uns de les utilitats dels quals era la de "veure les cames de les noies que s'estan als balcons sense necessitat d'ajudar el cap". També, aplicats a l'ull en una altra forma, servien per a veure qui ens venia al darrera sense haver-nos de girar. I quan l'home va decidir-se a fer la demostració d'aquest segon us va veure darrera seu que venia el guàrdia. Sense afegir cap més paraula va barrejar-se entre els badocs que l'escoltaven. L'urba no 'hi va poder fer res. La utilitat d'aquells aparells va quedar molt ben demostrada, però no en va vendre cap.

La majoria de vegades els urbans només disturben i no arriben a temps a detenir. Però jo els he vist ésser oportuns i agafar al xerraire. Un dia un urba va atrapar "un fragment" un ambulat que venia plomes i se'l va endur plaça de Catalunya, on, mentre s'anava col·locant al cistell les estilogràfiques com un cegador dels mucidions.

Tots aquests són comerciants normalment, però pels nostres carrers

també tenim el tipus del venedor que ell mateix es fabrica la seva mercaderia. Arostament a vendre de paper i cartó pintat: un d'ells ven per una canya; un altre, valxells de vela. Tal punt hon els veu s'imagina fabricar situats en un sortit plaç en un golf. Les pòmatries són retalls i desperdits ropegats. La maquinària, res de la cuina i un ganxer. Els operaris, la família del venedor.

Un dia vam veure un venedor amb unes peces de fang o vien per a guarnir el puny fer cares fantàstiques o com amb l'ajut d'un tros de coure es feia la cara d'en Macià i s'intercambia de fil negre la de l'Església...

Uns altres venien una fabricació pròpia, també, que ven automàticament perquè al un soci els estrivava. Ell veia i el soci era com un espart, i ningú s'hauria adonat trampa si no hagués estat un que entossudat a passar pel grup ho va tirar tot enlaira.

Aquests venedors de vegades, i no en fan menys que d'altres que sense ésser fets manipulen les mercaderies pren un gullo de confits i en perlines per a vendre-les a tims, o bé destallen a dotzenes d'elles "impendibles" de les que comprat i un pequet. A qui li rra una dotzena d'impendibles del carrer de Pelai, les compra, té la convicció una caritat.

Vam veure com desaparèixer dels nostres carrers una invasió de nos que venien collets a. Pel mateix preu, i d'uns a l'home pot comprar corbates venen lletges i passades de moda n'hi han que fan goig i l' de "pela" s'ha imposat independència mercantil. Ells hi venen no s'estan mai recobren els carrers amb equerres tot ple de corbates braços són aparadors de s'algunes.

També és dels negocis a guanyar, el de la venda dels pedres per als metges, si que no ho ensenyen que no els ho demanin! La venda d'encenedors i penes del risc de l'urba, la utilitat que el risc asseny ven objectes clanciestins. d'encenedors es fa el re una pistola d'encendre el el soroll de les pedres que em una capseta de llumina.

Ben nou també és el demostrar la qualitat de d'afaitar, ataitant en soci enmig del carrer.

Els venedors ambulants apareixen s'agermanen, afegeix-se als seus com veiem parlant ben amics que ven cordons per a les amb aquell altre de les Vitoria, legítims.

Notem també entre els dona que ven homes i l'entant dels ulls de la mannedors de cocos que amb que va trencant remulla, re l'associa. Els que ven velles a les portes dels futbol i lleços i cintes i en els dies d'excitació podem el venedor incident d'una fabrica que. El venedor de clausos una cadena; el de la m les joguines-carraus; el davant la Catedral i el d'elles per a tancar els pa no l'atura ni la pluja...

Quan tornem a casa, d'aver vagat molt pel carrer que si tanquen tot que nos ens haurem d'puik que de tot podriem els venedors ambulants ra ens emplen.

Festa de la simpatia

Diada de la modista

Instaurar una tradició, té en el nostre temps un valor altament remarcable i més si allò que cal infondre un cert aspecte doctrinal, és un postulat característic de la vida moderna. La nostra ciutat manca per a les seves modistes, d'una patrona força popular com és Santa Caterina a França i Sant Eloi ho és pels serrallers.

El calendari de les petites solemnitats ciutadanes mancava d'una data que fos una festa, per a les modistes. I aleshores, fa cinc anys, va comparèixer Domènec de Bellmunt donant la mà a Santa Lúcia. Des d'aquell any Barcelona no manca cada 13 de desembre — menys l'any 1929 en què els escrúpols ridículs d'unes dames "d'estropais"— que equival a ésser una festa de la simpatia. Triomf, més que res, d'una simpatia sumament femenina.

I avui, com cada any — puix la Diada de la Modista és ja un complement indispensable en la nostra manera de veure passar el temps.

No exagerem en dir que sense una diada així, amb un concurs de belleses, i amb un gran ball al vespre, hom no veuria passar desapercebuda aquesta data, de no reunir, així tot compactament tres grans festes, un gran ball i amb un gran concurs que està pla de pressagja. Sentar càtedra de simpatia és tasca difícil. Convertir aquesta càtedra en regne és ja un esforç considerable. Res no torba la continuïtat ni la incidència d'aquest dia. Les modistes fan festa, disciplinadament, van a l'església o festegen llur patrona, amb una alegria de no dir. Després, al matí, van al Parc de la Ciutadella.

EL MATÍ

A les deu, poc més o menys, i tal com estava anunciat la comitiva que anava a la capdavantera de les modistes, ha començat el seu trajecte des de la plaça de la República fins a la Cascada del Parc. Ahí, a les onze, ha començat l'audició i ballada de sardanes, que s'han vist concorregudíssimes.

Es deplorar en aquesta ocasió, l'actitud de certs estudiants respecte de les modistes. Fins ara no era rar assestar-se amb alguna modista havent estat víctima d'alguna broma de mal gènere. Aquestes bromes, ultra ésser vilanosíssimes, foren una estranya condició de hostilitat que fa creure que els estudiants de Barcelona són uns aduleses, que es complauen en quadrificar una infames "insultes". Ha calgut la presència d'uns guàrdies d'Assalt per tal que aquestes escenes no tinguessin lloc.

Abrir el migdia mateix, es celebrà un concurs de barrets de fantasia, el primer premi del qual se l'han endut les gentils modistes, de la casa "La poupée de Paris", corresponent el segon a la casa Ferrer i el tercer a "Modas Rose".

A LA TARDIA

Amb gran puntualitat ha començat la funció de la tarda, en la que participen part diversos artistes entre els quals cal remarcar sobretot els d'actors Antoni i Bely, les exhibicions musicals de Jazz de la Napoleón amb els boys, a les que cal destacar, s'ha procedit a la constitució del jurat que era presidit per Joan Casanellas, assaïst de Domènec de Bellmunt, Josep Viladomat, Ramon Ferrer i Loran, Joan Serra, Xavier Regàs, Domènec Guàrdia, Enric Puigdemunt i Dolores Barquelló.

El nombre de candidatures és considerable. Se convocarà amb una ra-

pidesa que estereix. Totes elles somriuen, i tenen una bonica mirada per les persones del jurat. Aquest després d'haver-les vist totes i haver celebrat una primera deliberació, escull vint-i-dues senyorettes, de les quals cal elegir-ne les nou dames d'entre les que, al seu torn, ha de sortir-ne la Reina de les modistes. Les deliberacions següents després, més laboroses que mai. Finalment, a dos quarts de nou hom anuncia els noms de les senyorettes escollides qui són: Lola Llobet, Conxita Sarabá, Antonieta Ubach, Anna Berga, Lola Gatuell, Pepita Barretera, Magda Baqué, Josefina Bach i Joana Armengou, essent designada reina aquella al qual serà lliurada la tova de flors i que és Antonieta Ubach, que se n'assabenta de la designació esmaperduida, emocionada i no atinant a pronunciar paraula. La tova de flors li tremola magnífica.

Un altre any és empès en la història de la festa de Santa Lúcia patrona de les modistes.

A LA NIT

La reina està atafegada rebent complimentacions, felicitacions de tothom, invitacions de gent descomulgada. Està materialment "grisciada". Apenes gosa de moure's de la seva butaca, presidint la festa. El Paul de Belles Arts presenta un aspecte imponent. Està completament ple de públic. Les orquestres Emporium i Napoleón amb els boys, tenen cura d'interpretar els ballables, que una gran multitud balla apretadament. Ens aproximem a la reina en un instant de repos que es pren i que no és importunada per ningú.

Antonieta Ubach escolta complaguda la nostra felicitació, ens somriu, i confessa que no esperava merèixer aquesta distinció. Antonieta Ubach, és jove, alta prima, amb un perfil deliciós, i la seva cara expressa senyillesa. Somriu fàcilment, deixant veure unes dents perfectíssimes d'una blancor impecable.

—La ve de nou? Deu estar emocionada?...
—Naturalment! Estic completament atabalada, m'inviten de tot arreu, l'home em felicita, em demana coses...

—Si, vaja. Us cal un ministre com a reina que sou...
—Somrieta com donant-nos la raó.
—Quants anys té?
—Divuit.

—El cinema, li agrada?
—Oh, hojament! El meu artista favorit és Clark Gable.
I dient això, junta les mans i mira una miqueta enlaire, com riu-penent la mirada de qualsevol aranya de llum penjant del sostre.

—L, digui! En anys anteriors s'havia fet mal la il·lusió de poder arribar a ésser reina de les modistes.
—No respon, succeïent tot graciosament al cap... no m'havia fet mal aquesta il·lusió. No hi pensava, i per altra banda, no m'agrada gaire de presentar-me a concursos de belleses. Avui, si ens hem presentat, ha estat bon bé amb ganes de fer una broma. Jo i la meua amiga... designa a la xançona Josefina Bach, dama d'honor... ambdós desarranjades, sense quasi capoviver... si ens hem presentat ha estat per una broma.

—i el Jurat els ha fet una broma a vostres! responem novellotes.
Les nombroses audiències d'aquesta reina, ens obliguen a deixar llure al lloc que ocupem al seu

lloc.

L'EXPOSICIO DAURA
Fins dimecres, dia 15, restarà oberta a Syra l'exposició de teles originals del pintor Daura. Durant tots aquests dies l'obra de l'esmentat artista ha estat justament valorada pels nostres crítics i col·leccionistes.

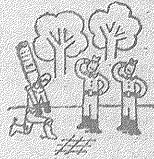
NOVES EXPOSICIONS

Després de les exposicions d'Ignasi de Segarra, Pere Daura i Fanni Sossat, que actualment s'adevenen a Syra, ha d'inaugurar-se, dissabte vinent, la de vidres burats de Pere Ferrer, i una altra de pintures... de l'artista alemanya Van Bienna.

EL PINTOR ESTEVE VICENTE

Ha retornat a la ciutat comtal, després de romandre per més d'un any a la capital francesa, el pintor madrileny Esteve Vicente. Celebraríem que fixés, altra volta, la seva estada a Barcelona i que prosperés el propòsit d'exhibir, pròperament, les seves produccions parisenques.

UN PESSEBRE

Sabom d'un grup d'entusiastes i artistes que es proposen realitzar, amb mèfio de les properes festivitats, un magnífic Pessebre, de caire eminentment popular i seguint les tradicions pessebristes. S'instal·larà en una de les vies més concorregudes de la ciutat.

LES EXPOSICIONS D'AQUESTS DIES A LA S. LA BUSQUETS

Dissabte, a les cinc de la tarda, tindrà lloc a la Sala Busquets, la inauguració de l'extraordinària exposició de Nadal, Cap d'Any i Reis. Seguint el costum tradicional de la casa, la Sala Busquets embellirà els seus salons amb un magnífic Arbre de Nadal. L'exposició continuarà bellíssimes col·leccions d'objectes de luxe, porcelanes, metalls, vidres de Murano, cristalls, etc., els obsequis propis d'aquestes dates, de la més gran qualitat artística. També hi haurà les darreres novetats en joguines fines per als infants. Josep Civil, l'excecionat aquarellista, seguirà a la mateixa Sala fins a fi de mes, anual la coneguda agrupació d'artistes "Art Vivent", la personalitat dels quals s'iforma cada any amb més vigoria dins l'art català.